TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Ore., joka tiistai 7ne Western Workmen's Pub. Co:n kustantamana.

Huoneusto sijaitsee 10:nen ja Duane katujen kulmassa. Puhelin 365.

Ilmoitushinta 50 senttiä tuumalta kerran. Naimailmoituksista $1.00 ensimäiseltä tuumalta ja 50 senttiä jokaiselta seuraavalta lisää.

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
1 vuosikerta $1.00, puoli vuotta 60c
CANADAAN
1 vuosikerta $1.25 puoli vuotta 75c
SUOMEEN
1 vuosikerta $1.50, puoli vuotta 80c

TOVERITAR
(THE WOMAN COMRADE.)
Organ of the Finnish Working Women in America, Published every Tuesday by The Western Workmen's Publishing Co.
Advertising rates 50c per inch per insertion.

SUBSCRIPTION RATES
IN THE UNITED STATES:
One year $1.00, 6 months 60c
IN CANADA:
One yer $1.25, 6 months 75c
IN FOREIGN COUNTRIES:
One year $1 50, 6 months 80c
ADDRESS:
TOVERITAR
Box 99, Astoria, Ore.

Entered as second-class matter July 18th, 1911, at the Post Office at Astoria, Oregon, Under the Act of March 3rd, 1879.

TOIMITUS
Selma Jokela-McCone
231½ Oak St., Portland, Ore.

Toverittaren tilaajaluettelo osoittaa seuraavaa:

Uusia tilauksia	67
Uudistuksia	22
Katkennut	32

KIRJEENVAIHTAJILLE

Täytyy muistuttaa täst'edes joka viikko kirjeenvaihtajille siitä, että ei saa lähettää paikkakuntakirjeitä eikä lehteen aijotuita artikkeleita Astoriaan, vaan toimitukselle Portlandiin. Toimituksen osote on: 231½ Oak St., Portland, Ore.

Ja muistakaa myöskin se, että toimituksella ei ole mitään tekemistä tilausten, ilmoitusten ja osotteiden muutosten kanssa. Ei saa lähettää osotteiden muutoksia toimitukselle. Kaikki tilaukset, ilmoitukset, ilmoituspuhvit ja osotteiden muutokset tulee lähettää TOVERIN KONTORIIN, vaan ei Toverittaren toimitukselle. — Muistakaa lähettää paikkakuntakirjeenne Toverittaren toimitukselle.

KAHVI-JUTTUJA

Oikein päin ovat tilausnumerot pysyneet viime viikolla, vaikkakin vaivoin. Vaan 77 uutta tilausta on tullut ja katkennut on 70, joten voiton puolelle ei ole jäänyt kuin 7 tilausta. Ja uudistettuja on vaan 26, **kun niitä olisi pitänyt olla 96.**

Mutta kai jo ensi viikon numerossa, s. o. tästä seuraavassa numerossa saadaan ensimäinen luku kirjoittaa **kolmella numerolla,** kun nyt on se tilauskilpailu käynnissä. Ja koska heti alussa on kilpailuun ilmoittautunut tähän toimeen pystyviä henkilöitä suurilta suomalaisilta asutuksilta, niim. **Jenny Keskitalo, Portlannista, Agnes Thompson, Seattiesta, piirisihteeriska Tyyni Koski, Astoriasta ja Anna Aro, San Franciscosta.**

Enemmän vaan tällaisia missejä ja misiksiä armeijaamme! Silloin voimme olla varmat siitä että Toverittaren tilaajamäärä kohoaa toiselle kymmenelle tuhannelle ennen kilpailuajan loppua.

*

Toveri Lapatossu, joka nyt on kasvanut oikein isoksi mieheksi, on taas pitkän ajan takaa muistanut naatesiskoaan Toveritarta. Mutta ei hän näy tuntevan Selma-tätiä. Kuka hyvänsä, joka Selma-tädin tuntee, huomaa kohta kengänkorosta, että ei se ole Selma-täti, joka sellaisia potkuja antaa, kun Lapatossussa on kuvattuna. Eikä sitä myöskään ole Selma-täti sanonut, ettei Portlannissa ole yhtään ammattitaitoista kotipalvelijaa, koskapa hän on itsekin sellaisen Portlannista löytänyt ja vielä oikein kiitettävän hyvän.

Hän on ammattitaitoinen, eikä hän koskaan alistu siihen, että joku toinen tekee ruokatilaukset vaikka hän minkälaisessa paikassa palvelee. Hän tilaa aineet ja laittaa ruuat, joten talon väellä ei ole muuta tehtävää, kuin syödä ja maksaa laskut ja koska ruoka sekä laskut ovat täysin tyydyttävät, niin silloin ei suinkaan ole mitään kikkimistä.

*

Kotitalouteen perehtynyt korehtuurin lukija olisi tarpeen Toverittaressa, sillä Kodin osastossa on useinkin huvittavia "pränttivirheitä". Viime numerossakin on sellainen kun sanotaan, että "Lysooli tai sylpho napthol on miellyttävämmän hajuista ja karbolihappo", kun pitäisi tuon lauseen kuulua: Lysooli tai sylpho napthol on miellyttävämmän hajuista kuin karbolihappo.*)

*) Se "ja" sana siinä lauseessa ällistytti minuakin, mutta kun katsoin sitä käsikirjoituksesta oli se myöskin siellä ja on siellä edelleenkin, joten tässä tapauksessa Selma-tädillä on syy moittia itseään. — Korehtuurinlukija.

MIINA SILLANPÄÄ.

Yksi Suomen työväenliikkeen toimintatarmoisimmista ja kyvykkäimmistä naisista, Miina Sillanpää, on täyttänyt 50 vuotta.

Toveri Sillanpäällä on paljon tehtyä työtä takanaan puolueessa. Varsinkin palvelijain järjestämiseksi ja tuon työläisryhmän kohottamiseksi on Sillanpää innolla työskennellyt. Myöskin puolueessa on hän ollut tunnettu henkilö. Eduskunnassa, johon hänet on valittu monissa vaaleissa, on hän ollut huomattu työväenedustaja. Valtion komiteoissa on hän niin ikään työskennellyt. Työläisnaisten liitto on hänelle kiitollisuuden velassa innokkaasta työskentelystä sen hyväksi, ollen liiton toimikunnan puheenjohtajana, "Työläisnaisen" toimittajana j.n.e.

Helisingissä olevan palvelijattarien kodin ja paikanvälitystoimiston hoitajan toimessa, jossa Sillanpää on ollut, siirtyi hän äskettäin Elannon palvelukseen.

SE TOVERITTAREN ERIKOISNUMERO.

Kaksi viikkoa on enään aikaa siihen, kun ilmestyy se erikoinen Toverittaren numero, jossa keskustellaan lasten kasvatuksesta monipuolisesti. Se äitien, isien ja lastenopettajain numero. Joko olette varustautuneet levittämään sitä paikkakunnillanne?

Tämän numeron sisältö ei suinkaan ole "kuiva". Sitä voivat mielihyvällä lukea kaikki, sillä sen sisältö on mielenkiintoista. Se sisältää seuraavat lastenkasvatusta käsittelevät kirjoitukset:

Miten meidän on varustauduttava?
Milloin viat ovat hyveitä?
Äiti, joka aina toruu.
Ravintolassa.

Näiden lisäksi tulee lehdessä olemaan paljon muuta mielenkiintoista lukemista.

Ja tätä seuraava numero, eli heinäk. 25 p:n numero on myöskin omistettu äideille.

Tilatkaa ja levittäkää Toveritarta.

Naisten toiminnasta

MAYNARD, MASS.

Juhannusjuhlaa vietettiin täällä 24 p. sosialistiosaston toimesta osaston vuokraamalla kentällä. Varsinainen juhla alkoi illalla ja piti kestää läpi yön. Ilta olikin kaunis, mutta yön tullen alkoi vesisade, joka on ollut täällä kuin maanvaivana monta viikkoa. Väkeä oli kokoontunut kentälle harvinaisen paljon. Kaikki entiset muistot juhannuskokon polttamisesta olivat kai omiaan tempaamaan ihmiset vapaaseen luontoon.

Ohjelmana oli torvisoittoa osaston soittokunnalta, piirilelkkiä kentällä, juhannuskokko ja puhe A. Hautamäeltä sekä kuvaelma "Mustalaisia". Ja kaiken tämän lisäksi yleisöltä laulua ja naurua. Mutta sentään olivat entiset juhannusvietot kaikkien mielestä hauskemmat ja eipä ihme.

Poissa oli entiset kotoiset nurkat ja ihana, valoisa Suomen kesäyö, jolloin lukemattomat pikkulinnut hetkeksi lepäävät laulamasta ja ihmislapsi voi ihailla suloista luonnon tyyneyttä ja siksi kai moni huoaten muisteli synnyinmaata.

Sotakiihko on vaikuttanut suomalaisiinkin niin paljon, että ylimääräisenä ohjelmana esitettiin sotaharjoituksia eräiden miesten taholta. Tästä ei ainakaan voi syyttää väkijuomia, sillä syytöntä se on olemassaoloonsa, kuten muutkin paheet, sillä ihmiset sitä valmistavat ja vieläpä hyvin suurta huomaavaisuutta sitä kohtaan osotetaan, niin että se vie ihmiseltä kaikki paremmat käsitteet. Ei kai ne pullot sinne kutsumattomina vieraina tulleet, joskin ne ajattelevammille ihmisille olivat vastenmielisiä ja vastoin heidän tahtoaan sinne kuljetettu.

Kesäjuhlille täältä lähtee satoihin nouseva reipastelujoukko lisäämään "Fusterin" herrasluokan kauhua. Toivon paljon hauskaa kaikille osanottajille, vaikkakin tämä toivomukseni tulee heille jälestä juhlien, mutta parempihan se on myöhäänkin kuin koskaan.

M. K.

Kärpäsistä puhuttaessa on sana **ehkäsykeinoja** painettu lehteen "ehkäisykeinoina."

*

Kuuluisuuksia on vieraillut oikeen runsaasti Portlannissa viime viikkojen aikana, mutta ei ole ollut aikaa heistä jutustella. Englantilainen suffragetti rouva Pankhurst kävi täällä isänmaallisuushenkeä kohentelemassa Hän joka ennen kävi sotaa hallitusta vastaan tulella ja katukivillä, on nyt niin isänmaallinen, laupias ja alamainen, että hänen mottonsa on: "naisilla on paljon enemmän velvollisuuksia hallitusta ja isänmaata kohtaan kuin hallituksella ja isänmaalla naisia kohtaan;" Antakaa siis te äidit poikanne kanuunain ruuaksi ja tyttärenne sodan haaskaksi ja älkää nurisko vaikka ei teillä olekaan äänioikeutta.

Margaret Sanger on myöskin puhunut Portlannissa jo parikin kertaa, mutta en ole ollut tilaisuudessa häntä kuulemaan Useita henkilöitä kuuluu vangitun hänen kirjasiensa levittämisestä. Tätä kirjoittaessa ei vielä ole juttu asiasta oikeudessa päättynyt.

Puhuttelin erästä kuuluisuutta Californiasta, nimensä olen unhottanut, joka on ollut mukana Fordin "rauhan laivalla" ja myöskin läsnä naisten konventsionissa Chicagossa. Hän sanoi olevansa sosialisti, mutta keskustelumme kuluessa huomasin pian ettei hän paljon sosialismista tietänyt. Hän on enemmän suffragetti kuin mikään muu. Kovasti innostunut naisten puolueeseen, jonka tarkoituksena ja päämääränä on käyttää äänioikeutettujen naisten poliittinen vai kutusvalta kansallisen äänioikeuden saavuttamiseksi naisille.

Toivon, että yrityksessään onnistuvat, mutta pahoin pelkään, että siitä ei tule mitään. Pelkään, että ne samat voimat, jotka niin monta kertaa ovat naisten äänioikeustaistelun lyöneet takaisin idän teollisuusvaltioissa voivat siksi voimakkaasti vaikuttaa myöskin kongressiin, että ottanee hyvin lujalle ennenkuin kansallinen äänioikeus naisille saavutetaan. Uskon että jos kaikki äänioikeutetut naiset keskittäisivät voimansa äänestämään sosialisteja kongressiin, niin päämäärä olisi pikemmin saavutettu, kuin että yrittää vuoroin peloittaa vuoroin mielistellä vanhoja puolueita äänioikeudellaan.

SELMA-TÄTI.

KATSAUKSIA

On hyvin yleinen tapa osastojen kokouksissa se, että pitempiä esityksiä ei viitsitä lukea kokouksessa kokonaan ainoastaan puheenjohtaja tai kirjuri sanoo siitä tärkeimmät "pointit" ja niin esitys, vaikkapa se olisi kuinkakin tärkeä, joutuu hyvin ylimalkaisen käsittelyn ja huomion alaiseksi.

Tämä tietysti on huono tapa eikä missään tapauksessa se saisi koskea niitä kysymyksiä ja esityksiä, jotka koskevat omaa järjestöämme sen sanomalehti y. m. sen luontoisia asioita. Tämän kirjoituksen tarkoitus onkin huomauttaa ja kerta kaikkiaan vakavasti, ETTÄ TOVERITTAREN KILPAILUA KOSKEVAT ILMOTUKSET JA OHJEET TULEE LUKEA ALUSTA LOPPUUN JOKAISESSA OSASTOSSA.

Noin viikon päivät sitten, lähetettiin täältä Toverin sapasta jokaiselle s. s. osastolle kirje, joka sisälsi Toverittaren kilpailuohjeita ja selostuksia. Sanottu kysymys on juuri osastojen kokouksissa näinä päivinä pohdinnan alaisena ja asiamiesten valitsemista varten. Siksi katsommekin velvollisuudeksemme vielä lehdessä huomauttaa, että asia tosiaan saisi ansaitsemansa huomion jokaisen järjestömme jäsenen ja osaston taholta. Tekisipä mieli sanoa, että Toverittaren kilpailu yksityisseikkoja myöten tulisi olla osastoissa ja koko jäsenistöllämme niin selvänä kuin katkismus vähää ennen kinkeriä vanhassa maassa.

Kilpailuselostus kirjeistä, joista edellä on mainittu, käy selville Toverittaren olemassaolon tärkeys, sen huutava tarve olla tiedon levittäjänä suomal. työläisnaisten keskuudessa ja siksi tässä kirjotuksessa asian siihen puoleen ei sen pitemmältä kajotakkaan. Sanottakoon vain, että tässä kilpailussa tulee Toverittaren tilaajamäärän kohota vähintäin KYMMENEEN TUHANTEEN, joka muuten ei olekaan vaikea asia, kunhan jokainen osataan yrittää. Ja katsoen asian tärkeyteen niin totisesti luulisi järjestössämme olevan niin paljon **innostusta,** että tuo vähäinen päämäärä saavutetaan. Ja lisksi kun tarkastelee kilpailupalkintoja, niin tuntuu mahdottomalta ajatellakaan etteikö jokainen niin yksityinen jäsen kuin pieninkin osasto, käy tarmolla kilpailuun kiinni, sillä onhan palkinnot ei ainoastaan arvokkaat mutta jokaisen helposti saatavissa.

Erikoisesti Itä- ja Keskipiirille tekisi mieli sanoa, että asettaisivat kohta kaikki rattaat käyntiin kilpailun alussa, sillä katsokaas kilpailua kestää ainoastaan kolme kuukautta ja ellei kohta alussa oteta täydellä höyryllä kiinni, niin saattaa käydä että aika on kulunut loppuun mutta valmista ei ole tullut. Aluetoimikunnat erikoisesti voisivat olla osastojen kanssa yhteydessä tässäkin asiassa. Voisivat järjestää alueensa osastot kilpailuun järjestelmällisesti ja katsoa että kaikki ovat asiassa tarmokkaasti kiinni. Länsipiirissä kun ei ole aluejärjestöjä, tullaan valtiokomiteoiden, piirikomitean ja lehtien taholta koko kilpailun ajan tarkasti seuraamaan sen edistymistä.

Jäämme siis odottamaan ilmotustanne kilpailuun osaaottamisestanne ja että ensi kerralla jo voimme tiedoittaa yleisestä kilpailurynnäköstä.

KATSASTAJA.

Toverittaren yksityisnumerojen hinta on viisisenttiä kappale paitsi niputtain ostain, jolloin ne ovat (viisi kappaletta ja siitä ylöspäin) kaksi senttiä kappale.

Sand Couleen, Mont., S. S. Osaston Ompeluseura pitää kokouksensa joka toinen torstai ilta kello 7. Terve. tuloa kaikin!